

اختلالات چربی خون و ارتباط آن با شاخص‌های تن‌سنجی در نوجوانان

فؤاد علیم‌رادی^۱، شبنم جلیل‌القدر^۲، امیر جوادی^۳، مریم جوادی^۴*

^۱ کارشناس ارشد علوم بهداشتی در تغذیه، مرکز تحقیقات رشد کودکان، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

^۲ دانشیار گروه اطفال، مرکز تحقیقات رشد کودکان، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

^۳ دانشجوی دکترای بیوانفرماتیک، دانشکده پیراپزشکی، گروه آمار، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

^۴ استادیار تغذیه، مرکز تحقیقات رشد کودکان، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

* نشانی نویسنده مسئول: قزوین، بلوار شهید بهشتی، مرکز آموزشی درمانی قدس، مرکز تحقیقات رشد کودکان، مریم جوادی

E-mail: mjavadi@qums.ac.ir

وصول: ۹۳/۱۰/۲۷، اصلاح: ۹۳/۱۱/۱۴، پذیرش: ۹۳/۱۱/۲۶

چکیده

زمینه و هدف: اختلالات چربی خون در نوجوانان روبه افزایش بوده و با عوامل خطر بیماری‌های قلبی - عروقی در ارتباط است. مطالعات نشان داده‌اند که بین شاخص‌های تن‌سنجی با سطح چربی‌های خون و بیماری‌های مرم‌ن در نوجوانان رابطه وجود دارد. در این مطالعه به بررسی اختلالات ترکیب چربی‌های خون و ارتباط آن با شاخص‌های تن‌سنجی در نوجوانان پرداخته شد.

مواد و روشها: مطالعه‌ی حاضر مطالعه‌ای توصیفی- تحلیلی است که ۳۱۸ نفر نوجوان ۱۸-۱۰ ساله به روش نمونه‌گیری تصادفی - خوشه‌ای، انتخاب و مورد بررسی قرار گرفتند. از کلیه‌ی افراد اطلاعات دموگرافیکی، تن‌سنجی و بیوشیمیایی اخذ شد. اطلاعات توسط آزمون‌های آماری تی‌تست، کای دو و آنالیز واریانس تجزیه و تحلیل گردید و سطح معناداری ($P \leq 0.05$) در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: ۱۹/۵ درصد افراد کلسترول تام بالای ۱۷۰ mg/dl، ۳۳/۷ درصد تری گلیسرید بالاتر از ۱۰۰ mg/dl، ۱۲/۶ درصد کلسترول LDL بالاتر از ۱۱۰ mg/dl و ۴۱ درصد کلسترول HDL کمتر از ۴۰ mg/dl داشتند. افزایش نمایه‌ی توده‌ی بدن، اندازه‌ی دور کمر، نسبت دور کمر به باسن و نسبت دور کمر به قد با افزایش اختلالات چربی خون همراه بود.

نتیجه‌گیری: هر چند استفاده از شاخص‌های تن‌سنجی به‌تنهایی نمی‌تواند نشان‌دهنده‌ی وضعیت پروفایل چربی خون در نوجوانان باشد، اما می‌توان از آن به‌عنوان یکی از ابزارهای آسان و دردسترس استفاده نمود.

واژه‌های کلیدی: اختلال چربی خون، شاخص‌های تن‌سنجی، بیماری قلبی عروقی، نوجوان.